

Verzekering
BA Ondernemingen

Algemene Voorwaarden

GENERALI BELGIUM
Verzekeringsmaatschappij

Naamloze Vennootschap - Maatschappelijk Kapitaal 40.000.000 EUR - HR Brussel 255.122
Louizatoren, Louizalaan, 149 - 1050 Brussel - Tel. (02) 403 81 11 - Telefax (02) 403 88 99
Verzekeringsonderneming toegelaten onder codenr. 0145 (KB van 04/07/1979 - BS van 14/07/1979)

Inhoudsopgave

	Pagina
Definities	5
TITEL I - VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE VERZEKERING VAN DE BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID TIJDENS DE UITBATING	
Artikel 1	Voorwerp van de verzekering van aansprakelijkheid tijdens de uitbating 7
Artikel 2	Uitgestrektheid van de waarborg 7
2.1	Uitgestrektheid van de waarborg in de tijd 7
2.2	Territoriale uitgestrektheid van de waarborg 7
Artikel 3	Soorten gedekte schade en verzekerde bedragen 8
3.1	Soorten gedekte schade 8
3.2	Verzekerde bedragen 8
Artikel 4	Waarborguitbreidingen en bijzondere gevallen 8
4.1	Brand, vuur, rook, ontploffing, water 8
4.2	Burenhinder 8
4.3	Milieuaantasting 9
4.4	Onderaannemers 9
4.5	Werken voor privédienst 9
4.6	Uitgeleend personeel 9
4.7	Personeel ter beschikking gesteld van de verzekeringsnemer 9
4.8	Zelfbewegende voertuigen en machines 10
4.9	Motorrijtuigen : aansprakelijkheid van de opdrachtgever 10
4.10	Toevertrouwd voorwerp 10
Artikel 5	Oorzaken van verval van rechten op de waarborg 11
Artikel 6	Uitsluitingen 11
TITEL II - VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE VERZEKERING VAN DE BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID NA LEVERING VAN PRODUCTEN OF NA UITVOERING VAN WERKEN	
Artikel 7	Voorwerp van de verzekering van aansprakelijkheid na levering van producten of na uitvoering van werken 13
Artikel 8	Uitgestrektheid van de waarborg 13
8.1	Uitgestrektheid van de waarborg in de tijd 13
8.2	Territoriale uitgestrektheid van de waarborg 13
Artikel 9	Soorten gedekte schade en verzekerde bedragen 13
9.1	Soorten gedekte schade 13
9.2	Verzekerde bedragen 13
Artikel 10	Oorzaken van verval van rechten op de waarborg 14
Artikel 11	Uitsluitingen 14
TITEL III - VOORWAARDEN DIE EIGEN ZIJN AAN DE VERZEKERING RECHTSBIJSTAND	
Artikel 12	Definities 16
Artikel 13	Voorwerp van de verzekering «Rechtsbijstand» 16
Artikel 14	Uitgestrektheid van de waarborg 16
14.1	Uitgestrektheid van de waarborg in de tijd 16
14.2	Territoriale uitgestrektheid van de waarborg 17

Artikel 15	Verzekerd bedrag	17
Artikel 16	Prestaties van de verzekering	17
Artikel 17	Organisatie van de Rechtsbijstand in geval van gewaarborgd schadegeval	17
	17.1 Verplichtingen van de verzekerde in geval van geschil	17
	17.2 Vrije keuze van advocaat	18
	17.3 Objectiviteitsclausule	18
	17.4 Verschaffen van informatie aan de verzekerde	19
	17.5 Subrogatie	19
Artikel 18	Oorzaken van verval van rechten	19
Artikel 19	Uitsluitingen	19
Artikel 20	Onvermogen van de aansprakelijke derden	20

TITEL IV - GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

	HET RISICO	21
Artikel 21	Risicobeschrijving	21
Artikel 22	Risicowijzigingen	21
Artikel 23	Sancties bij schadegeval	22
Artikel 24	Preventie en verificatie	22
Artikel 25	Verandering van verzekeringsnemer	22
	25.1 Overlijden van de verzekeringsnemer	22
	25.2 Faillissement van de verzekeringsnemer	22
	25.3 Gerechtigd akkoord door afstand van de activa van de verzekeringsnemer	22
	PREMIES	23
Artikel 26	Aard van de premie	23
Artikel 27	Berekening van de premie	23
Artikel 28	Provisionele premie	24
Artikel 29	Loon- en omzetaangifte	24
Artikel 30	Ontstentenis van aangifte	24
Artikel 31	Controle van de aangifte	24
Artikel 32	Betalingswijze van de premie	25
Artikel 33	Niet-betaling van de premie	25
Artikel 34	Wijziging van de verzekeringsvoorwaarden en tarieven	26
	SCHADEGEVALLEN (bepaling niet van toepassing op de waarborg Rechtsbijstand)	26
Artikel 35	Meldingen aan de maatschappij	26
Artikel 36	Verplichtingen van de verzekerde	26
Artikel 37	Leiding van het geschil	27
Artikel 38	Verplichtingen van de maatschappij	27
Artikel 39	Subrogatie van de maatschappij	28
	DUUR - BEEINDIGING - OPZEGGING - KENNISGEVING	29
Artikel 40	Duur van het contract	29
Artikel 41	Beëindiging - Opzegging	29
Artikel 42	Opzeggingswijze	30
Artikel 43	Mededelingen en kennisgevingen	30

Verzekering

Burgerrechtelijke aansprakelijkheid «Ondernemingen»

Definities

Voor de toepassing van onderhavig contract verstaat men onder :

DERDEN :

iedere andere persoon dan de verzekerden.

Worden echter niet als derden beschouwd, - indien de verzekeringsnemer een natuurlijke persoon is - de verzekeringsnemer, zijn huwelijkspartner evenals zijn bloed- en aanverwanten in rechte lijn die bij hem inwonen en door hem onderhouden worden.

De aangestelden, bestuurders, vennoten, commissarissen hebben eveneens de hoedanigheid van derden voor de verzekeringsuitkering voor andere stoffelijke schade dan de schade aan kledingstukken, werktuigen en persoonlijke bezittingen.

LEVERING VAN PRODUCTEN :

het materiële bezitsverlies van producten of het in omloop brengen ervan, vanaf het ogenblik dat de verzekeringsnemer of zijn aangestelden de praktische middelen hebben verloren om over deze producten een rechtstreekse materiële controle uit te oefenen of om de gebruiks- of consumptievoorwaarden ervan te wijzigen zonder de tussenkomst of de toelating van een bestemming.

LICHAMELIJKE SCHADE :

elke aantasting van de fysieke integriteit evenals de geldelijke of morele gevolgen ervan.

MAATSCHAPPIJ :

GENERALI BELGIUM NV, verzekeringsmaatschappij toegelaten onder codenummer 0145 voor de takken algemene BA (KB van 4 juli 1979 - BS van 14 juli 1979).

MILIEUAANTASTING :

- de verstrooiing, de lozing, het vrijkomen of het wegvloeien van vloeistoffen, gassen, afvalstoffen die de wateren, de bodem of de atmosfeer vervuilen ;
- het lawaai, de geurhinder, de temperatuur, de vochtigheid ;
- de trillingen, de elektriciteit, de stralingen of de radiaties.

ONSTOFFELIJKE SCHADE :

elk geldelijk nadeel dat voortvloeit uit het genotsverlies van een goed of van iemands diensten - en met name een productievermindering, een activiteitsstilstand, een verlies van winst, clientèle of marktaandeel, of een toename van algemene onkosten - op voorwaarde dat dit geldelijk nadeel aantoonbaar en in cijfers uit te drukken is.

- Onstoffelijke gevolgschade = elke onstoffelijke schade die het gevolg is van gedekte stoffelijke of lichamelijke schade.
- Onstoffelijke niet-gevolgschade = elke onstoffelijke schade die niet het gevolg is van stoffelijke of lichamelijke schade.

STOFFELIJKE SCHADE :

- elke beschadiging, vernieling of verdwijning van een zaak ;
- elke fysieke aantasting van een dier.

UITVOERING VAN DE WERKEN :

de eerste datum van één van de volgende gebeurtenissen : de voorlopige oplevering, de inbezitneming, het betrekken, de terbeschikkingstelling of de indienststelling van de werken, zodra de verzekeringsnemer of zijn aangestelden daadwerkelijk hun beschikkings- of controlemacht over deze werken verloren hebben.

VERZEKERDEN :

de volgende personen zijn verzekerd in de uitoefening van hun functies in de onderneming :

- de verzekeringsnemer ;
- indien de verzekeringsnemer een natuurlijke persoon is, zijn gezinsleden die bij hem inwonen en met hem voor gemene rekening werken ;
- indien de verzekeringsnemer een rechtspersoon is : zijn bestuurders, vennoten, commissarissen en zaakwaarnemers ;
- zijn al dan niet bezoldigde vaste of toevallige aangestelden, in de uitoefening van hun functies ;
- alle andere personen of enigerlei groep van personen die in de bijzondere voorwaarden worden aangeduid.

VERZEKERINGSJAAR :

de periode begrepen tussen :

- hetzij twee jaarvervaldagen van het contract ;
- hetzij de aanvangsdatum en de eerste vervaldatum ;
- hetzij de laatste vervaldag en de opzeggingsdatum van het contract.

VERZEKERINGSNEMER :

de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die het contract onderschrijft.

VRIJSTELLING :

vergoedingsgedeelte dat bij een schadegeval ten laste van de verzekerde blijft en waarvan het bedrag bepaald wordt in de algemene en/of de bijzondere voorwaarden.

Titel I

Voorwaarden die eigen zijn aan de verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid tijdens de uitbating

---

Artikel 1

VOORWERP VAN DE VERZEKERING VAN AANSPRAKELIJKHEID TIJDENS DE UITBATING

1.1 De waarborg is van toepassing op elke extracontractuele aansprakelijkheid tegenover derden voor schade die de verzekerden hebben veroorzaakt en die rechtstreeks of onrechtstreeks te wijten is aan de onderneming, hun personeel, hun inrichtingen of hun roerende en onroerende goederen, zowel binnen als buiten de omheining van de uitbating.

Bij uitbreiding is de waarborg verworven in geval van vordering gebaseerd op een contractuele aansprakelijkheid, indien zij voortvloeit uit een schadeverwekkend feit dat aanleiding kan geven tot een samenloop tussen een contractuele en een extracontractuele aansprakelijkheid.

De dekking is evenwel beperkt tot het bedrag van de vergoedingen die verschuldigd zouden zijn indien aan de aansprakelijkheidsvordering een extracontractuele grondslag was gegeven.

Het contract verleent geen dekking voor foutloze aansprakelijkheid uit hoofde van enigerlei wetgeving of reglementering, behalve de dekking voorzien onder het artikel 4.2 (burenhinder) en 4.8 (verkeersrisico voor de machines).

1.2 De waarborg omvat ook de schade die aan derden wordt toegebracht :

- door het gedeelte van het bedrijfsgebouw dat dienst doet als privéwoning van een verzekerde. Deze waarborg zal worden toegepast overeenkomstig de wettelijke bepalingen die van kracht zijn op de verzekering van het privéleven ;
- door de organisatie van manifestaties van culturele, commerciële, publicitaire of sociale aard binnen of buiten de onderneming ;
- door georganiseerde en toegelaten bezoeken aan het bedrijf en aan zijn werven ;
- door de bereiding van maaltijden en de verstrekking ervan aan het personeel en gratis aan derden, voedselvergiftiging inbegrepen ;
- door roerende zaken die aan de verzekerde toebehoren en gratis en bij gelegenheid ter beschikking worden gesteld van andere personen ;
- door reclameborden of lichtpanelen ;
- tijdens nevenactiviteiten die in verband staan met de hoofdactiviteit van de onderneming, zoals het onderhoud, de schoonmaak, de herstelwerkzaamheden met inbegrip van deze aan de stoepen.

Artikel 2

UITGESTREKTHEID VAN DE WAARBORG

2.1 Uitgestrektheid van de waarborg in de tijd

De waarborg van de overeenkomst is van toepassing op de schade die voorvalt tijdens de duur van de overeenkomst, met uitzondering van de schade die voortvloeit uit een feit of een gebeurtenis waarvan de verzekeringsnemer kennis had of had moeten hebben bij de onderschrijving van de overeenkomst.

Alle schade die voortvloeit uit eenzelfde verwekkend feit, wordt beschouwd als één en hetzelfde schadegeval, dat geacht wordt te zijn overkomen op de datum van het voorvallen van de eerste schade.

2.2 Territoriale uitgestrektheid van de waarborg

De waarborg is van toepassing op de schade overkomen over de hele wereld, voor zover zij

voortvloeit uit een feit dat betrekking heeft op de activiteiten van de bedrijfszetels die in België gevestigd zijn.

Indien er werken worden uitgevoerd in de Verenigde Staten of in Canada, verbindt de verzekeringsnemer zich ertoe dit aan te geven. De waarborg is slechts verworven na aanvaarding door de maatschappij.

Artikel 3

SOORTEN GEDEKTE SCHADE EN VERZEKERDE BEDRAGEN

3.1 Soorten gedekte schade

De maatschappij waarborgt :

- de stoffelijke schade en de lichamelijke schade ;
- de onstoffelijke gevolgschade ;
- de onstoffelijke niet-gevolgschade, doch enkel op voorwaarde dat zij veroorzaakt wordt door een plotse, abnormale gebeurtenis die bovendien onvrijwillig en onvoorzien is uit hoofde van de verzekeringsnemer, zijn organen en zijn leidinggevende aangestelden.

3.2 Verzekerde bedragen

De waarborg is beperkt tot de bedragen die in de bijzondere voorwaarden vermeld staan. Deze bedragen gelden per schadegeval. De maatschappij komt tegemoet na aftrek van alle contractuele vrijstellingen, die ten laste van de verzekeringsnemer blijven. Wanneer eenzelfde schadegeval aanleiding geeft tot schade die het voorwerp uitmaakt van specifieke vrijstellingen, wordt elke vrijstelling los van de andere toegepast op de schade waarop zij betrekking heeft.

Artikel 4

WAARBORGUITBREIDINGEN EN BIJZONDERE GEVALLEN

4.1 Brand, vuur, rook, ontploffing, water

De maatschappij waarborgt eveneens de schade die veroorzaakt wordt door brand, vuur, rook, ontploffing of water.

De schade die verzekerd is door de waarborg «Verhaal van derden» van een brandpolis (dit wil zeggen, de extracontractuele aansprakelijkheid waaraan de verzekerde zich blootstelt voor de schade veroorzaakt door een schadegeval dat overslaat op de goederen die eigendom zijn van derden) blijft steeds uitgesloten.

Onstoffelijke schade die het gevolg is van schade die verzekerd is in het kader van de waarborg «Verhaal van Derde» van een brandpolis, is evenwel gedekt.

In afwijking hiervan is de schade die door een brand of een ontploffing wordt veroorzaakt aan lokalen die de verzekeringsnemer voor een periode van minder dan 30 dagen gebruikt of huurt om er commerciële, sociale, publicitaire of culturele manifestaties te organiseren, eveneens gedekt.

Als de schade die veroorzaakt wordt door brand, vuur, rook, ontploffing of water, ook een aantasting van het milieu vormt, zijn de voorwaarden van het artikel 4.3 eveneens van toepassing.

4.2 Burenhinder

De waarborg wordt uitgebreid tot de schadevorderingen voor burenhinder die op grond van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek of een gelijkaardige buitenlandse rechtsbepaling worden ingesteld.

Als het om schade gaat veroorzaakt door een milieuaantasting, zijn de voorwaarden van het artikel 4.3 eveneens van toepassing.

In afwijking van artikel 3.1, is de onstoffelijke niet-gevolgschade echter uitgesloten indien het gaat om burenhinder.

4.3 Milieuaantasting

De maatschappij waarborgt de lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke gevolgschade die aan derden wordt toegebracht door milieuaantasting, voor zover deze schade het rechtstreekse gevolg is van een ongeval, d.w.z. van een plotse gebeurtenis die uit hoofde van de verzekeringnemer, zijn organen of zijn leidinggevende aangestelden, de technische verantwoordelijken die belast zijn met het voorkomen van milieuaantasting, onvrijwillig en onvoorzien is.

Is echter niet gedekt, de schade die te wijten is aan het niet naleven van de veiligheidsnormen en -voorschriften betreffende de activiteit van de verzekerde onderneming of aan een inbreuk op de reglementering inzake milieubescherming, in de mate dat deze overtredingen gedoogd worden door de verzekeringnemer, zijn organen of zijn leidinggevende aangestelden of door de technische verantwoordelijken en in het bijzonder die welke belast zijn met het voorkomen van milieuaantasting.

In afwijking van artikel 3.1, is de onstoffelijke niet-gevolgschade echter uitgesloten indien het gaat om een milieuaantasting.

4.4 Onderaannemers

De waarborg van het contract is verworven aan de verzekeringnemer wanneer hij voor de uitvoering van werken die tot de activiteit van de verzekerde onderneming behoren, een beroep doet op onderaannemers.

Is niet gedekt :

- a) de schade die voortvloeit uit de niet-uitvoering of de slechte uitvoering van contractuele verbintenissen, zoals vertraging in de uitvoering van een bestelling of dienstverlening, de kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren ;
- b) de schade die uitgesloten zou zijn indien de onderaannemers de hoedanigheid van verzekerden hadden ;
- c) de persoonlijke aansprakelijkheid van de onderaannemers.

Wanneer de premie forfaitair is of aanpasbaar op basis van de lonen, dan is deze waarborg onderworpen aan de toepassing van de bepalingen voorzien in artikel 27.

4.5 Werken voor privédienst

De aangestelden mogen werken uitvoeren voor privérekening van de verzekeringnemer, zijn bestuurders en/of hun gezinsleden, met name huishoudelijk werk, boodschappen, tuinieren, bomen snoeien, schoonmaken, onderhouds-, schilder- en herstelwerken, met name aan motorrijtuigen.

De maatschappij waarborgt de schade die aan derden wordt toegebracht ter gelegenheid van dergelijke werken.

4.6 Uitgeleend personeel

De maatschappij waarborgt de aansprakelijkheid van de verzekerde wanneer die in het gedrang komt bij prestaties die personeelsleden van de verzekeringnemer onder leiding van deze laatste, maar handelend voor rekening van andere werkgevers, verrichten tijdens gelijkaardige activiteiten als die welke in de bijzondere voorwaarden worden beschreven.

4.7 Personeel ter beschikking gesteld van de verzekeringnemer

De maatschappij waarborgt de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer wegens de schade die personeel dat hem ter beschikking is gesteld, toebrengt aan derden bij werken uitgevoerd ten behoeve van de onderneming.

Het betreft elke persoon (interim, stagiair, uitgeleende arbeidskracht) die onder het rechtstreekse gezag van de verzekeringnemer deelneemt aan de activiteit van de verzekerde onderneming zonder gebonden te zijn door een arbeidsovereenkomst.

Wanneer de premie forfaitair is of aanpasbaar op basis van de lonen, dan is deze waarborg onderworpen aan de toepassing van de bepalingen voorzien in artikel 27.

Indien een ongeval dat een lid van dit geleend personeel overkomen is, ten laste moet worden genomen door de arbeidsongevallenverzekeraar van de uitlenende derde, blijft de waarborg aan de verzekerden verworven voor het verhaal dat die verzekeraar en/of het slachtoffer of zijn rechthebbers eventueel tegen hen zouden uitoefenen.

4.8 Zelfbewegende voertuigen en machines

Wat het uitbatingsrisico betreft, strekt de waarborg zich uit tot de schade veroorzaakt door :

- de voertuigen die door hun bouw of inrichting bestemd zijn om personen of zaken te vervoeren, wanneer zij gebruikt worden als werktuig ;
- de machines met of zonder aandrijving.

Het verkeersrisico is gedekt voor deze voertuigen of machines die vrijgesteld zijn van inschrijving, voor de schadegevallen die zich binnen de bedrijfszetel of op de werven voordoen evenals in de onmiddellijke omgeving ervan.

De schade veroorzaakt ter gelegenheid van het verkeer is gedekt op basis van de bedragen en bepalingen die in het modelcontract van de verzekering BA Auto voorzien zijn, indien het voertuig of de machine zich tijdens het schadegeval op een plaats bevindt waar de wetgeving op de auto-verzekering van kracht is. Is dat niet het geval, dan is de waarborg verworven binnen de grenzen van de verzekerde bedragen en de bepalingen van onderhavig contract.

4.9 Motorrijtuigen : aansprakelijkheid van de opdrachtgever

De waarborg strekt zich uit tot de aansprakelijkheid die kan ten laste gelegd worden van de verzekerde in zijn hoedanigheid van opdrachtgever, voor de schade door zijn aangestelden veroorzaakt door het gebruik van een motorrijtuig toebehorend aan, of in huur of in leasing genomen door, iedere andere persoon dan de verzekeringsnemer, wanneer dit voertuig niet verzekerd is door een verplicht verzekeringscontract burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen. De maatschappij behoudt zich een verhaal voor tegen de aangestelde die verantwoordelijk is voor de niet-verzekering.

De persoonlijke aansprakelijkheid van de aangestelde bestuurder en de schade aan het door de aangestelde gebruikte voertuig zijn evenwel niet gedekt.

4.10 Het toevertrouwd voorwerp

Voorwerp van de dekking

De maatschappij waarborgt de schade veroorzaakt aan de goederen (roerend of onroerend) die het voorwerp moeten uitmaken van een werk of van een dienst die binnen de activiteiten valt van de onderneming vermeld in de bijzondere voorwaarden.

Verschillende voorwerpen die, omwille van hun afwerking, hun verpakking, hun complementariteit, een geheel vormen, worden beschouwd als één enkel voorwerp.

Wanneer de werken uitgevoerd worden bij derden, dan worden de goederen die niet rechtstreeks het voorwerp uitmaken van het werk niet als «toevertrouwde voorwerpen» beschouwd.

Soorten gedekte schade

De stoffelijke en de onstoffelijke gevolgschade, tot beloop van de onderlimiet die in de bijzondere voorwaarden vermeld staat.

Uitsluitingen

Blijft uitgesloten :

- de schade veroorzaakt door brand, vuur, rook, ontploffing of water en die binnen de omheining van het bedrijf ontstaan is ;
- de schade die niet het gevolg is van een plotse gebeurtenis ;
- de schade die niet voortvloeit uit een oorzaak die buiten het beschadigde voorwerp ligt ;

- de schade aan de goederen, bezorgd en/of geleverd door tussenkomst van de verzekerde of van zijn onderaannemer en die zich voordoet tijdens de installatie, het uitproberen, de regeling of iedere andere prestatie, vóór de definitieve beëindiging van de werken.

Is eveneens uitgesloten, doch kan worden gedekt tegen vermelding in de bijzondere voorwaarden :

- de schade aan goederen die op het ogenblik van het schadegeval gebruikt worden als werktuig ;
- de schade aan de goederen waarvan de verzekerden huurders, gebruikers, bewaarders of houders zijn (zonder afbreuk te doen aan de bepalingen voorzien in de 2e alinea van het artikel 4.1 van titel I).

Precisering

Blijft evenwel automatisch gedekt in het kader van de waarborg «BA Uitbating», de schade veroorzaakt aan de voertuigen die door derden aangebracht worden om geladen of gelost te worden, evenals de voertuigen van derden die zich binnen de installaties van de verzekeringsnemer bevinden, zelfs wanneer deze voertuigen binnen of nabij deze installaties door de verzekerden verplaatst worden.

Artikel 5

OORZAKEN VAN VERVAL VAN RECHTEN OP DE WAARBORG

- schade die het gevolg is van een inbreuk op de elementaire normen van voorzichtigheid of veiligheid, van een risico dat vrijwillig wordt aangegaan om de bedrijfskosten te verminderen of de werken te versnellen, van klaarblijkelijke beroepsonbekwaamheid, van de keuze van aangestelden die duidelijk niet geschikt zijn voor het uit te voeren werk ;
- schade die voortvloeit uit een inbreuk op de wetten, regels of gebruiken die verband houden met de activiteiten van de verzekerde onderneming, terwijl de gevolgen van die inbreuk normaal te voorzien waren voor elke met de materie vertrouwde persoon ;
- schade die wegens het uitblijven van voorzorgen een herhaling is van gelijkaardige schade die zich reeds eerder voordeed ;
- schade die voortvloeit uit een ernstige inbreuk op de verplichtingen die aan de verzekeringsnemer opgelegd worden door de wettelijke en reglementaire beschikkingen met betrekking tot de veiligheid en de hygiëne op het werk, terwijl de ambtenaren, aangeduid om over de naleving van deze beschikkingen te waken, hem schriftelijk gewezen hebben op het gevaar waaraan hij werknemers blootstelt ;
- schade die te wijten is aan een daad begaan in dronken toestand of in een gelijkaardige toestand die voortvloeit uit het gebruik van andere producten dan alcoholhoudende dranken.

De aansprakelijkheid van de verzekeringsnemer die in het gedrang komt ten gevolge van dergelijke schade die zonder zijn medeweten veroorzaakt werd door niet-leidinggevende aangestelden, blijft echter gewaarborgd, na aftrek van een vrijstelling van 10 % van de schade met een minimum van 650,00 EUR en een maximum van 2.500,00 EUR

. Bovendien behoudt de maatschappij in dergelijk geval haar verhaalsrecht tegen de aangestelde die de schade heeft veroorzaakt.

Artikel 6

UITSLUITINGEN

Is van de waarborg uitgesloten :

- a) de vrijwillig veroorzaakte schade ;

De aansprakelijkheid van de verzekeringsnemer die in het gedrang komt ten gevolge van dergelijke schade die zonder zijn medeweten veroorzaakt werd door niet-leidinggevende aangestelden, blijft echter gewaarborgd, na aftrek van een vrijstelling van 10 % van de schade met een minimum van 650,00 EUR en een maximum van 2.500,00 EUR. Bovendien behoudt de maatschappij in dergelijk geval haar verhaalsrecht tegen de aangestelde die de schade heeft veroorzaakt.

- b) de schade die voortvloeit uit financiële verrichtingen, misbruik van vertrouwen, malversatie, verduistering of uit alle gelijkaardige praktijken evenals uit oneerlijke concurrentie of schending van

intellectuele rechten zoals uitvindingsoctröoien, handelsmerken, tekeningen of modellen en auteursrechten ;

- c) de schade die voortvloeit uit de niet-uitvoering of de slechte uitvoering van contractuele verbin-tenissen, zoals vertraging in de uitvoering van een bestelling of dienstverlening, de kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren ;
- d) de schade die voortvloeit uit de aansprakelijkheid die de verzekerde aanvaard zou hebben bij overeenkomst of contract en waaraan hij zich zonder deze overeenkomst of dit contract niet zou hebben blootgesteld ;
- e) de schade die veroorzaakt wordt door explosieven, munitie, oorlogstuigen ;
- f) de schade die veroorzaakt wordt door alle rivier- en zeevaartuigen en alle luchttransportmidde-len ;
- g) de schade die haar oorsprong vindt in de aansluitingen met spoorwegen en de installaties voor de overbrenging van elektriciteit, gas of vloeistoffen, die zich buiten de omheining van de bedrijfszetels bevinden ;
- h) de schade veroorzaakt door asbest onder al zijn vormen ;
- i) de aansprakelijkheid van de maatschappelijke lasthebbers wanneer zij betrokken is uit hoofde van de wet op de handelsfirma's of van gelijkaardige wetten, voor een beheersfout die zij hebben begaan in hun hoedanigheid van zaakwaarnemer of gerant ;
- j) de gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, de schade die door sommige buitenlandse rechtsstelsels bestempeld wordt als «punitive, indicative and exemplary damages», evenals de kosten voor strafvervolging ;
- k) de schade die voortvloeit uit oorlogen of volksopstanden, oproer, stakingen, lock-out, burgerlijke of politieke onlusten, terrorisme tenzij de verzekeringsnemer bewijst dat er geen rechtstreeks noch onrechtstreeks verband bestaat tussen de schade en deze gebeurtenissen ;
- l) de schade die rechtstreeks of onrechtstreeks te wijten is aan :
  - de wijziging van de atoomkern ;
  - radioactiviteit ;
  - het voortbrengen van ioniserende stralingen van gelijk welke aard ;
  - de uiting van schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen en nucleaire substanties of van radioactieve producten of afvalstoffen ;
- m) de schade die het gevolg is van niet-gedekte lichamelijke of stoffelijke schade, behalve wat betreft de onstoffelijke schade die het gevolg is van schade die verzekeraar is in het kader van de waarborg «Verhaal van Derden» zoals vermeld in het artikel 4.1 ;
- n) de schade die veroorzaakt wordt door producten na hun levering of door werken na hun uitvoering.

Is eveneens uitgesloten, doch kan worden gedekt mits vermelding in de bijzondere voorwaar-den :

- o) de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor en van de interne Milieucoördinator, overeenkomstig de bepalingen van het Decreet van het Vlaams Gewest van 3 juni 1995 ;
- p) de schade veroorzaakt door grondbewegingen die voortvloeien uit een beroepsactiviteit die grond-of bouwwerken omvat.

Titel II

Voorwaarden die eigen zijn aan de verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid na levering van producten of na uitvoering van werken

---

Artikel 7

VOORWERP VAN DE VERZEKERING VAN AANSPRAKELIJKHEID NA LEVERING VAN PRODUCTEN OF NA UITVOERING VAN WERKEN

De waarborg strekt zich uit tot de contractuele en extracontractuele aansprakelijkheid tegenover derden voor de schade die veroorzaakt wordt door producten na hun levering of door werken na hun uitvoering, in het kader van de activiteiten bepaald in de bijzondere voorwaarden.

De waarborg is verworven wanneer de schade teweeggebracht wordt door een gebrek van de producten of de werken dat te wijten is aan een vergissing, een vergetelheid, of aan een nalatigheid in het ontwerp, de fabricage, de verwerking, de bereiding of conditionering, het herstel of het onderhoud, de plaatsing, de montage, de assemblage of andere gelijkaardige operaties, het verpakken, de etikettering, de opslag, de verzending, de omschrijving, de specificatie, het aanprijzen, de gebruiksaanwijzingen of de waarschuwingen.

Het contract verleent geen dekking voor foutloze aansprakelijkheid uit hoofde van enigerlei wetgeving of reglementering andere dan die van 25/02/1991 met betrekking tot de aansprakelijkheid door het feit van gebrekkige producten.

Artikel 8

UITGESTREKTHEID VAN DE WAARBORG

8.1 Uitgestrektheid van de waarborg in de tijd

De waarborg van de overeenkomst is van toepassing op de schade die voorvalt tijdens de duur van de overeenkomst, met uitzondering van de schade die voortvloeit uit een feit of een gebeurtenis waarvan de verzekeringsnemer kennis had of had moeten hebben bij de onderschrijving van de overeenkomst.

Alle schade die voortvloeit uit eenzelfde verwekkend feit, wordt beschouwd als één en hetzelfde schadegeval, dat geacht wordt te zijn overkomen op de datum van het voorvallen van de eerste schade.

8.2 Territoriale uitgestrektheid van de waarborg

De waarborg is van toepassing op de schade overkomen over de hele wereld, voor zover zij voortvloeit uit een feit met betrekking tot de activiteiten van de bedrijfszetels die in België gevestigd zijn. Indien de verzekeringsnemer kennis ervan heeft dat er werken uitgevoerd worden in de Verenigde Staten of in Canada, of dat er producten bestemd zijn voor die landen, dan verplicht hij zich ertoe dit aan te geven. De waarborg is slechts verworven na aanvaarding door de maatschappij.

Artikel 9

SOORTEN GEDEKTE SCHADE EN VERZEKERDE BEDRAGEN

9.1 Soorten gedekte schade

De maatschappij waarborgt :

- de stoffelijke schade en de lichamelijke schade ;
- de onstoffelijke gevolgschade.

9.2 Verzekerde bedragen

De waarborg is beperkt tot de bedragen die in de bijzondere voorwaarden vermeld staan. Deze

bedragen gelden per schadegeval en per verzekeringsjaar. De jaargrens van de waarborg geldt voor schade, al dan niet toe te schrijven aan hetzelfde verwekkende feit, overkomen tijdens één en hetzelfde verzekeringsjaar ; de schade die toe te schrijven is aan hetzelfde verwekkende feit wordt echter geacht te zijn overkomen tijdens het verzekeringsjaar waarin de eerste van deze schade is overkomen.

De maatschappij komt tegemoet na aftrek van alle contractuele vrijstellingen, die ten laste van de verzekeringnemer blijven.

Artikel 10

OORZAKEN VAN VERVAL VAN RECHTEN OP DE WAARBORG

- schade die het gevolg is van een inbreuk op de elementaire normen van voorzichtigheid of veiligheid, van een risico dat vrijwillig wordt aangegaan om de bedrijfskosten te verminderen of de werken te versnellen, van klaarblijkelijke beroepsbekwaamheid, van de keuze van aangestelden die duidelijk niet geschikt zijn voor het uit te voeren werk ;
- schade die voortvloeit uit een inbreuk op de wetten, regels of gebruiken die verband houden met de activiteiten van de verzekerde onderneming, terwijl de gevolgen van die inbreuk normaal te voorzien waren voor elke met de materie vertrouwde persoon ;
- schade die te wijten is aan de ontoereikendheid van de tests of controles van producten vooraleer zij in omloop worden gebracht, rekening houdend met de bestaande kennis op technisch en wetenschappelijk gebied ;
- schade die wegens het uitblijven van voorzorgen een herhaling is van gelijkaardige schade die zich reeds eerder voordeed.

De aansprakelijkheid van de verzekeringnemer die in het gedrang komt ten gevolge van dergelijke schade die zonder zijn medeweten veroorzaakt werd door niet-leidinggevende aangestelden, blijft echter gewaarborgd, na aftrek van een vrijstelling van 10 % van de schade met een minimum van 650,00 EUR en een maximum van 2.500,00 EUR. Bovendien behoudt de maatschappij in dergelijk geval haar verhaalsrecht tegen de aangestelde die de schade heeft veroorzaakt.

Artikel 11

UITSLUITINGEN

Is van de waarborg uitgesloten :

- a) de vrijwillig veroorzaakte schade ;

De aansprakelijkheid van de verzekeringnemer die in het gedrang komt ten gevolge van dergelijke schade die zonder zijn medeweten veroorzaakt werd door niet-leidinggevende aangestelden, blijft echter gewaarborgd, na aftrek van een vrijstelling van 10 % van de schade met een minimum van 650,00 EUR en een maximum van 2.500,00 EUR. Bovendien behoudt de maatschappij in dergelijk geval haar verhaalsrecht tegen de aangestelde die de schade heeft veroorzaakt.

- b) de schade die voortvloeit uit het feit alleen dat de geleverde producten of de uitgevoerde werken niet de functies vervullen of niet voldoen aan de behoeften waarvoor zij bestemd zijn, met name doordat zij niet het vereiste prestatievermogen of rendement, noch de vereiste efficiëntie, duurzaamheid, aangepastheid of kwaliteit bezitten ; de waarborg blijft verworven indien de schade veroorzaakt werd door een verkeerde materiële uitvoering en niet door een verkeerde conceptie ;
- c) klachten die steunen op de tienjarige aansprakelijkheid van architecten, raadgevende ingenieurs, studiebureaus en aannemers ;
- d) de schade die voortvloeit uit producten of werken, geïntegreerd in luchtvaart- of ruimtetuigen of in offshore-installaties en die moeten beantwoorden aan specifieke normen ;
- e) de schade die voortvloeit uit de aansprakelijkheid die de verzekerde aanvaard zou hebben bij overeenkomst of contract en waaraan hij zich zonder deze overeenkomst of dit contract niet zou hebben blootgesteld ;
- f) de schade veroorzaakt door asbest onder al zijn vormen ;

- g) de aansprakelijkheid van de maatschappelijke lasthebbers wanneer zij betrokken is uit hoofde van de wet op de handelsfirma's of van gelijkaardige wetten, voor een beheersfout die zij hebben begaan in hun hoedanigheid van zaakwaarnemer of gerant ;
- h) de gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, de schade die door sommige buitenlandse rechtsstelsels bestempeld wordt als «punitive, indicative and exemplary damages», evenals de kosten voor strafvervolging ;
- i) de schade die voortvloeit uit oorlogen of volksoptstanden, oproer, stakingen, lock-out, burgerlijke of politieke onlusten, terrorisme, tenzij de verzekeringsnemer bewijst dat er geen rechtstreeks noch onrechtstreeks verband bestaat tussen de schade en deze gebeurtenissen ;
- j) de schade die rechtstreeks of onrechtstreeks te wijten is aan :
  - de wijziging van de atoomkern ;
  - radioactiviteit ;
  - het voortbrengen van ioniserende stralingen van gelijk welke aard ;
  - de uiting van schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen en nucleaire substanties of van radioactieve producten of afvalstoffen ;
- k) de kosten voor het herstel of de vervanging van de geleverde producten die gebreken vertonen of voor de verbetering of het overdoen van de slecht uitgevoerde werken of terugbetalen van de producten met gebreken en van elk ander voorwerp waarmee dit herstel of deze vervanging gepaard gaat ;
- l) de rehabilitatiekosten via publiciteit van de volledig of gedeeltelijk defecte of vermoedelijk defecte producten en alle gelijkaardige kosten.

Is eveneens uitgesloten, doch kan worden gedekt mits vermelding in de bijzondere voorwaarden :

- m) de onstoffelijke niet-gevolgschade ;
- n) de onstoffelijke schade die het gevolg is van niet gedekte lichamelijke of stoffelijke schade ;
- o) de kosten voor demonteren, verwijderen, herplaatsen, opnieuw monteren ;
- p) de kosten voor het verwijderen van de markt en die voor de maatregelen die genomen worden om de gevaarlijke producten onschadelijk te maken, onder andere de kosten voor het opsporen van de houders van deze producten en voor het waarschuwen van het publiek.

Titel III

Voorwaarden die eigen zijn aan de verzekering Rechtsbijstand

Artikel 12

DEFINITIES

Voor de toepassing van onderhavige verzekering rechtsbijstand verstaat men door :

EUROPAEA :

de gespecialiseerde afdeling rechtsbijstand van de maatschappij Generali Belgium NV, gevestigd Louizatoren, Louizalaan 149 te 1050 Brussel.

VERZEKERDE :

- de verzekeringnemer ;
- het ondernemingshoofd, de vennoten, bestuurders, beheerders, commissarissen en zaakwaarnemers, de aangestelden en niet-bezoldigde helpers, in de uitoefening van hun functies ;
- de huwelijkspartner van een verzekerde en de andere personen die gewoonlijk onder zijn dak inwonen, voor zover ze deelnemen aan de activiteit van de verzekerde onderneming.

DERDE :

iedere natuurlijke of rechtspersoon, ander dan de hierboven gedefinieerde verzekerden.

Artikel 13

VOORWERP VAN DE VERZEKERING «RECHTSBIJSTAND»

De verzekerde kan een beroep doen op Europaea indien, in het kader van de verzekerde activiteit :

- a) er tegen een derde een extracontractuele vordering dient te worden ingesteld ter vergoeding van een nadeel zijnde :
    - lichamelijke schade aan een verzekerde veroorzaakt tijdens de uitvoering van de in het contract beschreven activiteiten en wanneer de verzekerde niet geniet van vergoedingen in het kader van de arbeidsongevallenverzekering ;
    - stoffelijke schade veroorzaakt aan goederen behorende tot de verzekerde uitbating, evenals onstoffelijke gevolgschade ;
  - b) de strafrechtelijke verdediging van een vervolgte verzekerde dient te worden waargenomen :
    - wegens overtreding van wetten en verordeningen ;
    - of wegens onopzettelijke dood of verwondingen ;
- naar aanleiding van een schadegeval waarop de verzekering «burgerrechtelijke aansprakelijkheid uitbating» van onderhavig contract van toepassing is.

Artikel 14

UITGESTREKTHEID VAN DE WAARBORG

14.1 Uitgestrektheid van de waarborg in de tijd

De waarborg van de overeenkomst is van toepassing op de schade die voorvalt tijdens de duur van de overeenkomst, met uitzondering van de schade die voortvloeit uit een feit of een gebeurtenis waarvan de verzekeringnemer kennis had of had moeten hebben bij de onderschrijving van de overeenkomst.

Alle schade die voortvloeit uit eenzelfde verwekkend feit, wordt beschouwd als één en hetzelfde schadegeval, dat geacht wordt te zijn overkomen op de datum van het voorvallen van de eerste schade.

14.2 Territoriale uitgestrektheid van de waarborg

- a) In het kader van de uitbating :
de waarborg geldt in de hele wereld.
- b) Na levering van producten of na uitvoering van werken :
de waarborg geldt in Europa.

Artikel 15

VERZEKERD BEDRAG

De waarborg is per schadegeval verworven ten belope van het bedrag dat in de bijzondere voorwaarden vermeld staat, ongeacht het aantal betrokken verzekerden.

Artikel 16

PRESTATIES VAN DE VERZEKERING

Indien zich een gewaarborgd schadegeval voordoet, zal EUROPAEA :

- samen met de verzekerde onderzoeken welke middelen in het werk moeten worden gesteld om tot een oplossing te komen ;
- alle stappen zetten om het geschil in der minne te regelen ;
- de verzekerde inlichten over de wenselijkheid om een gerechtelijke of administratieve procedure aan te spannen of eraan deel te nemen.

In functie van de verleende prestaties om tot een oplossing van het geschil te komen, neemt EUROPAEA voor rekening van de maatschappij de betaling ten laste van :

- de kosten voor de samenstelling en het beheer van het dossier door haar tussenkomst ;
- de kosten en erelonen van advocaten, deurwaarders en gerechtelijke experts ;
- de kosten van gerechtelijke en buitengerechtelijke procedures die nodig zijn om de belangen van de verzekerde te verdedigen ;
- de kosten en erelonen van technische adviseurs en met name van raadgevende geneesheren en van experts ;
- de andere kosten zoals voor het ondernemen van stappen, voor onderzoeken en officiële verslagen die nodig zijn om de rechten van de verzekerde te doen gelden ;
- de kosten die de tegenpartij van de verzekerde gemaakt heeft om zijn belangen te verdedigen en die de verzekerde op grond van een gerechtelijke beslissing moet terugbetalen, voor zover zij niet ten laste worden genomen door een verzekeraar die de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerde dekt.

Artikel 17

ORGANISATIE VAN DE RECHTSBIJSTAND IN GEVAL VAN GEWAARBORGD SCHADEGEVAL

17.1 Verplichtingen van de verzekerde in geval van geschil

Wanneer een geschil ontstaat dat de toepassing van de waarborg met zich kan meebrengen, moet de verzekerde :

- a) binnen de kortst mogelijke tijd op de zetel van EUROPAEA schriftelijk aangifte doen van de plaats, de datum, de oorzaken, de omstandigheden en de gevolgen van het geschil evenals van de identiteit en het adres van de getuigen en de benadeelde personen. Deze aangifte moet worden gedaan alvorens een beroep te doen op een mandataris (advocaat, deurwaarder, expert ...) of vooraleer enige gerechtelijke actie te ondernemen ;

- b) spontaan of op verzoek van EUROPAEA alle nuttige inlichtingen voor de behandeling van het dossier verstrekken ;
- c) zodra hij ze ontvangt, alle deurwaardersakten, dagvaardingen of procedur stukken overmaken die hem toegestuurd, overhandigd of betekend worden ;
- d) zich ervan onthouden enige rechtstreeks aangeboden vergoeding van de aansprakelijke aan te nemen, zonder zich vooraf tot EUROPAEA te hebben gewend ;
- e) zich ervan onthouden kosten voor advocaten, experts of deurwaarders te maken zonder voorafgaande toestemming van EUROPAEA, behalve bij gerechtvaardigde dringende noodzaak ;
- f) aangifte doen van de eventuele andere verzekeringen die hetzelfde voorwerp hebben en dezelfde risico's betreffen als die welke door onderhavig contract worden gedekt.

Indien de verzekerde één van zijn verplichtingen niet nakomt en er daardoor een nadeel ontstaat voor de maatschappij, kan deze laatste haar prestatie verminderen ten belope van het nadeel dat zij geleden heeft.

De maatschappij kan haar waarborg echter weigeren indien de verzekerde één van zijn verplichtingen met bedrieglijk opzet niet is nagekomen.

17.2 Vrije keuze van advocaat

De verzekerde kan voor het verdedigen, vertegenwoordigen of dienen van zijn belangen vrij een advocaat kiezen of iedere andere persoon die de kwalificaties bezit welke vereist zijn door de wet die van toepassing is op de procedure :

- wanneer er een beroep moet worden gedaan op een gerechtelijke of administratieve procedure ;
- telkens wanneer er met de maatschappij een belangenconflict optreedt.

Kiest de verzekerde echter een advocaat die niet staat ingeschreven bij een Balie van het Hof van Beroep waar de zaak moet worden gepleit, dan zullen de bijkomende kosten en erelonen die uit deze keuze voortvloeien door de verzekerde gedragen worden. Verandert de verzekerde van advocaat, dan zullen de bijkomende kosten en erelonen die hieruit voortvloeien niet ten laste genomen worden, behalve wanneer deze verandering het gevolg is van redenen die onafhankelijk zijn van de wil van de verzekerde.

In ieder geval moet de verzekerde EUROPAEA op de hoogte houden van het verloop van het dossier, zo niet kan de prestatie worden verminderd in de mate dat EUROPAEA bewijst dat zij hierdoor nadeel ondervindt en voorzover zij de advocaat, gekozen door de verzekerde, van deze informatieplicht in kennis heeft gesteld.

Indien EUROPAEA van mening is dat de kosten en honoraria van de advocaten die de verzekerde gekozen heeft, abnormaal hoog liggen, verbindt laatstgenoemde zich ertoe, hetzij bij de tuchtoverheid waarvan zij afhangen, hetzij bij de bevoegde rechtbank te vragen dat zij het bedrag ervan zouden vastleggen.

17.3 Objectiviteitsclausule

Wanneer de verzekerde de mening van EUROPAEA over de aan te nemen houding om het schadegeval te regelen niet deelt en nadat EUROPAEA haar standpunt of haar weigering om de stelling van de verzekerde te volgen, heeft medegedeeld, heeft de verzekerde het recht, zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid om een rechtsprocedure aan te spannen, een advocaat van zijn keuze te raadplegen.

Beaamt de advocaat de thesis van EUROPAEA, dan krijgt de verzekerde de helft van de kosten en erelonen van deze raadpleging terugbetaald.

Indien de verzekerde, tegen het advies van deze advocaat in, op zijn kosten een geding aanspant en een beter resultaat bekomt dan wanneer hij het standpunt van EUROPAEA had aanvaard, is EUROPAEA, die de thesis van de verzekerde niet wilde volgen, verplicht haar waarborg te

verstrekken en de kosten en erelonen die ten laste van de verzekerde zouden gebleven zijn, terug te betalen.

Indien de geraadpleegde advocaat de stelling van de verzekerde bevestigt, is EUROPAEA verplicht haar waarborg te verstrekken met inbegrip van de raadplegingskosten en -honoraria, ongeacht de uitslag van het geding.

17.4 Verschaffen van informatie aan de verzekerde

EUROPAEA verbindt zich ertoe, telkens wanneer er een belangenconflict ontstaat of wanneer er onenigheid bestaat over de regeling van een schadegeval, de verzekerde in te lichten over de mogelijkheden die hem respectievelijk door de bepalingen van de artikels 17.2 en 17.3 hierboven worden geboden.

17.5 Subrogatie

De maatschappij treedt in de rechten die de verzekerde tegen wie ook heeft, tot terugbetaling van de kosten en vergoedingen die zij voorgeschoten heeft.

Artikel 18

OORZAKEN VAN VERVAL VAN RECHTEN

- schade die het gevolg is van een inbreuk op de elementaire normen van voorzichtigheid of veiligheid, van een risico dat vrijwillig wordt aangegaan om de bedrijfskosten te verminderen of de werken te versnellen, van klaarblijkelijke beroepsonbekwaamheid, van de keuze van aangestelden die duidelijk niet geschikt zijn voor het uit te voeren werk ;
- schade die voortvloeit uit een inbreuk op de wetten, regels of gebruiken die verband houden met de activiteiten van de verzekerde onderneming, terwijl de gevolgen van die inbreuk normaal te voorzien waren voor elke met de materie vertrouwde persoon ;
- schade die wegens het uitblijven van voorzorgen een herhaling is van gelijkaardige schade die zich reeds eerder voordeed ;
- schade die voortvloeit uit een ernstige inbreuk op de verplichtingen die aan de verzekeringsnemer opgelegd worden door de wettelijke en reglementaire beschikkingen met betrekking tot de veiligheid en de hygiëne op het werk, terwijl de ambtenaren, aangeduid om over de naleving van deze beschikkingen te waken, hem schriftelijk gewezen hebben op het gevaar waaraan hij werknemers blootstelt ;
- schade die te wijten is aan een daad begaan in dronken toestand of in een gelijkaardige toestand die voortvloeit uit het gebruik van andere producten dan alcoholhoudende dranken.

Artikel 19

UITSLUITINGEN

De waarborg is niet verworven voor :

- de onkosten en erelonen van een rechtsgeding wanneer het bedrag van het verhaal in hoofdsom 650,00 EUR, bedrag verbonden aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen, basisindex december 1983, zijnde 119,64 (basis 100 in 1981), niet overschrijdt ;
- het Cassatieberoep betreffende vonnissen aangaande geschillen die minder dan 1.750,00 EUR in hoofdsom bedragen ;
- de schikkingen van het Openbaar Ministerie, de gerechtelijke geldboeten, de minnelijke of administratieve schikkingen alsook de kosten van strafvervolgning ;
- de onkosten en erelonen van advocaten, experts, gerechtsdeurwaarders, met betrekking tot om het even welke prestaties verricht vooraleer een schadeaangifte, waarvan sprake in artikel 17.1 a), werd ingediend of zonder dat hiertoe het voorafgaandelijk akkoord van EUROPAEA werd verkregen, behoudens gerechtvaardigde hoogdringendheid ;
- de verzekerde indien deze met een frauduleus oogmerk een onjuiste of onvolledige schadeaangifte deed, van die aard dat het de opinie van EUROPAEA aangaande de aan haar tussenkomst te geven oriëntatie wijzigt.

Zijn eveneens uitgesloten, alle geschillen :

- die het gevolg zijn van een opzettelijke fout, begaan door de verzekerde ;
- vallende onder de contractuele verantwoordelijkheid, behalve indien het schadegeval het gevolg is van een schadeverwekkend feit dat aanleiding kan geven tot een samenloop tussen een contractuele en een extracontractuele aansprakelijkheid ;
- waarin de andere verzekerde personen dan de verzekeringsnemer rechten hebben te doen gelden onder elkaar, hetzij tegenover de verzekeringsnemer ;
- met betrekking tot een door een verzekerde geleden schade of begane inbreuk in hoedanigheid van eigenaar, bestuurder, passagier of houder van een voertuig onderworpen aan de verplichte verzekering voor motorrijtuigen ;
- met betrekking tot schade overkomen tengevolge van staking, lock-out, oproer, een terroristische daad of sabotage, alle collectief geïnspireerde (politieke, ideologische en andere) gewelddadige handelingen, al dan niet gepaard gaande met opstand tegen de overheden ;
- tengevolge van oorlogsfeiten, burgeroorlog, terrorisme of gelijkaardige feiten ;
- met betrekking tot schade die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit de structuurwijziging van de atoomkern, uit radioactiviteit , de productie van ioniserende stralingen van alle aard of van het voor de dag komen van schadelijke eigenschappen van brandstoffen of kernsubstanties of van radioactieve producten of kernafval ;
- die het gevolg zijn van ongeoorloofde concurrentie of die een inbreuk zijn op de intellectuele rechten ;
- die het gevolg zijn van misbruik van vertrouwen, malversatie, verduisteringen of diefstallen ;
- die het gevolg zijn van financiële operaties ;
- met betrekking tot de milieuverontreiniging die niet het rechtstreekse gevolg is van een ongeval ;
- met betrekking tot burenhinder die niet het rechtstreekse gevolg is van een ongeval ;
- met betrekking tot stoffelijke schade veroorzaakt door brand of ontploffing ;
- met betrekking tot schade veroorzaakt door asbest onder al zijn vormen ;
- met betrekking tot de aansprakelijkheid van de maatschappelijke lasthebbers wanneer zij betrokken is uit hoofde van de wet op de handelsfirma's of van gelijkaardige wetten, voor een beheersfout die zij hebben begaan in hun hoedanigheid van zaakwaarnemer of gerant.

Artikel 20

ONVERMOGEN VAN DE AANSPRAKELIJKE DERDEN

Wanneer door de verzekerde geleden schade recht geeft op de waarborg RECHTSBIJSTAND en indien de aansprakelijke derde gekend is en zijn onvermogen behoorlijk vastgesteld werd, betaalt de maatschappij, ten belope van het bedrag dat in de bijzondere voorwaarden vermeld staat, de vergoeding die de rechtbank definitief aan de verzekerde heeft toegekend.

De waarborg «Onvermogen van de aansprakelijke derden» is niet toepasbaar in geval van diefstal, poging tot diefstal, gewelddaden of vandalisme. EUROPAEA zal echter in voorgaande hypothesen het nodige doen om een dossier in te dienen en te verdedigen bij het Fonds tot Hulp aan Slachtoffers van Gewelddaden.

Een vrijstelling van 250,00 EUR, - bedrag verbonden aan de evolutie van de index van de consumptie-prijzen, basisindex december 1983 hetzij 119,64 (basis 100 in 1981), per schadegeval, blijft ten laste van de verzekerde. De objectiviteitsclausule (artikel 17.3) is van toepassing op onderhavige waarborg.

HET RISICO

Artikel 21

RISICOBESCHRIJVING

- a) De verzekeringsnemer is verplicht bij het sluiten van de overeenkomst, nauwkeurig alle hem bekende omstandigheden mede te delen die hij redelijkerwijze moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de maatschappij. Indien op sommige schriftelijke vragen van de maatschappij niet wordt geantwoord, bijvoorbeeld de vragen die in het verzekeringsvoorstel voorkomen, en indien de maatschappij toch de overeenkomst heeft gesloten, kan zij zich, behalve in geval van bedrog, later niet meer op dat verzuim beroepen. Hetzelfde geldt indien de maatschappij de overeenkomst heeft afgesloten zonder behoorlijk ingevuld verzekeringsvoorstel.
- b) Wanneer het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico de maatschappij misleidt bij de beoordeling van dat risico, is de verzekeringsovereenkomst nietig. De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop de maatschappij kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of van het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.
- c) Wanneer het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet opzettelijk geschiedt, stelt de maatschappij, binnen de termijn van een maand, te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen, voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of het onjuist meedelen.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst wordt geweigerd door de verzekeringsnemer of indien, na het verstrijken van de termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaard wordt, kan de maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen vijftien dagen.

Indien de maatschappij echter het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen de termijn van een maand, te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen.

Artikel 22

RISICOWIJZIGINGEN

In de loop van de overeenkomst heeft de verzekeringsnemer, onder de voorwaarden van het artikel 21, de verplichting de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet te bewerkstelligen.

- a) Wanneer het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet zo verzwaaard is dat de maatschappij, indien de verzwaring bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, moet zij binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen, de wijziging van de overeenkomst voorstellen met terugwerkende kracht tot de dag van de verzwaring.

Indien het voorstel tot wijziging van de verzekeringsovereenkomst wordt geweigerd door de verzekeringsnemer of indien, bij het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet wordt aanvaard, kan de maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen vijftien dagen.

Indien de maatschappij het bewijs levert dat zij het verzwaarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen.

- b) Wanneer gedurende de loop van de overeenkomst het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat de maatschappij, indien de vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, staat zij een overeenkomstige vermindering van de premie toe vanaf de dag waarop zij van de ver-

minderings van het risico kennis heeft gekregen. Indien de contractanten het over de nieuwe premie niet eens worden binnen een maand na de aanvraag tot vermindering door de verzekeringsnemer, kan deze laatste de overeenkomst opzeggen.

Artikel 23

SANCTIES BIJ SCHADEGEVAL

- a) In geval van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico, zowel bij het sluiten van de overeenkomst als in de loop ervan, kan de maatschappij haar dekking weigeren bij een schadegeval en de premies, vervallen tot op het ogenblik waarop de maatschappij kennis heeft gekregen van het bedrieglijk verzuim, komen haar toe als schadevergoeding.
- b) In geval van onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico, zowel bij het sluiten van de overeenkomst als in de loop ervan, die kunnen verweten worden aan de verzekeringsnemer, kan de maatschappij haar prestatie verminderen bij een schadegeval op basis van de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die de verzekeringsnemer zou hebben moeten betalen indien hij het risico naar behoren had meegedeeld.

Indien de maatschappij echter het bewijs levert dat zij het risico in geen geval zou hebben verzekerd, wordt haar prestatie bij een schadegeval beperkt tot het betalen van een bedrag dat gelijk is aan alle betaalde premies.

Artikel 24

PREVENTIE EN VERIFICATIE

De verzekeringsnemer zorgt ervoor alle nodige maatregelen te treffen en te laten treffen om schade te voorkomen.

Hij laat toe dat de afgevaardigden die belast zijn met het onderzoek van de preventiemaatregelen zijn onderneming bezoeken.

De maatschappij behoudt zich het recht voor het verzekerd risico en de aangiften die haar werden gedaan, te controleren. Alle documenten die in aanmerking kunnen komen voor hun controle, moeten ter beschikking van de maatschappij of van haar afgevaardigden worden gesteld.

Artikel 25

VERANDERING VAN VERZEKERINGSNEMER

25.1 Overlijden van de verzekeringsnemer

In geval van overgang van het verzekerd belang ten gevolge van het overlijden van de verzekeringsnemer, gaan de rechten en verplichtingen uit het verzekeringscontract over op de nieuwe houder van dat belang.

De nieuwe houder van het verzekerd belang en de maatschappij kunnen evenwel kennis geven van de beëindiging van het contract, de eerste bij een ter post aangetekende brief, binnen drie maanden en veertig dagen na het overlijden, de tweede bij een ter post aangetekende brief binnen drie maanden te rekenen vanaf de dag waarop hij kennis heeft gekregen van het overlijden.

25.2 Faillissement van de verzekeringsnemer

In geval van faillissement van de verzekeringsnemer blijft de verzekering bestaan ten voordele van de massa van de schuldeisers, die jegens de maatschappij instaan voor de betaling van de premies of bijdragen die nog moeten vervallen na de faillietverklaring.

Niettemin hebben de maatschappij en de curator van het faillissement het recht het contract op te zeggen. Evenwel kan de opzegging van het contract door de maatschappij slechts gebeuren ten vroegste drie maanden na de faillietverklaring, terwijl de curator van het faillissement dit slechts kan gedurende de drie maanden na de faillietverklaring.

25.3 Gerechtelijk akkoord door afstand van de activa van de verzekeringsnemer

In geval van gerechtelijk akkoord door boedelafstand van de verzekeringsnemer, blijft de verzekering bestaan ten voordele van de massa van schuldeisers zolang niet alle activa te gelde

gemaakt zijn door de vereffenaar. Deze laatste en de maatschappij kunnen evenwel in onderlinge overeenstemming het verzekeringscontract beëindigen.

De premie of bijdrage wordt betaald door de vereffenaar en behoort tot de voorschotten die bij voorrang afgenomen worden van het onder de schuldeisers te verdelen bedrag.

PREMIES

Artikel 26

AARD VAN DE PREMIE

De premie is forfaitair of wordt na het vervallen van de termijn afgerekend.

De forfaitaire premie of bijdrage wordt bij het sluiten van het contract vastgesteld in functie van het aantal tewerkgestelde personen. Zij kan in dezelfde verhouding variëren als het basisloonplafond, dat overeenkomstig de wet op de arbeidsongevallen wordt vastgesteld. Zij is vooruit betaalbaar op de vervaldag die in de bijzondere voorwaarden wordt vermeld.

De verzekeringsnemer verbindt zich ertoe elke wijziging van de elementen waarop de premieberekening wordt gebaseerd bij de maatschappij aan te geven, zodra hij ervan kennis heeft.

Artikel 27

BEREKENING VAN DE PREMIE

27.1 Indien de premie regulariseerbaar is, vermelden de bijzondere voorwaarden de elementen waarop de premie wordt berekend, zoals de bezoldigingen, het omzetcijfer, ...

27.2 Als de premie of een deel ervan in functie van de bezoldigingen wordt berekend, bestaat het aan te geven cijfer uit de brutobezoldigingen die de verzekeringsnemer aan de in het bedrijf tewerkgestelde personen uitkeert. Als derden personeel aan de verzekeringsnemer hebben uitgeleend, bestaat het bovendien uit het bedrag van de aan dit personeel uitgekeerde brutobezoldigingen.

Het door de verzekeringsnemer aangegeven bedrag van de facturen van de onderaannemers wordt ten belope van 75 % aan de bezoldigingen toegevoegd.

Door bezoldiging verstaat men de brutobezoldiging zonder enige inhouding, inclusief de voordelen. De sommen die aan de arbeiders worden uitgekeerd als vakantiegeld, hoeven niet vermeld te worden op de loonaangifte die in artikel 29 van de algemene voorwaarden wordt bedoeld. De maatschappij vervangt ze door het percentage dat door de wetgeving inzake de jaarlijkse vakantie wordt bepaald.

Aanvullende vakantietoelagen en alle sommen die een bestanddeel zijn van het loon maar niet rechtstreeks door de verzekeringsnemer worden betaald, worden in voorkomend geval aangegeven in de vorm van een percentage.

Voor personeelsleden die jonger zijn dan 18 jaar en voor leerjongens, zelfs onbezoldigde, wordt de premie berekend op basis van het gemiddelde loon van de meerderjarige werknemers uit de beroepscategorie waartoe zij zouden behoren bij hun meerderjarigheid of bij het verstrijken van de leerovereenkomst, tenzij het werkelijke loon hoger ligt dan het loon van de meerderjarige werknemers.

Voor personen wier bezoldiging uit fooien bestaat, moet de aangegeven bezoldiging overeenstemmen met het werkelijke loon, zonder lager te zijn dan de forfaitaire bezoldiging die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de sociale-zekerheidsbijdragen.

27.3 Als de premie of een deel ervan in functie van het omzetcijfer wordt berekend, bestaat het aan te geven cijfer uit het bedrag van de facturen, zonder belastingen, met betrekking tot de tijdens de beschouwde periode geleverde producten.

27.4 Als de premie of een deel ervan forfaitair is, heeft de verzekeringsnemer de verplichting het aantal personen aan te geven die hem door derden ter beschikking werden gesteld evenals het aantal tewerkgestelde onderaannemers, in welk geval er een bijpremie zal worden bepaald.

27.5 De premie wordt bepaald door het bedrag van de bezoldigingen of het omzetcijfer te vermenigvuldigen met de premievoet die van toepassing is op elk van de risico's van de onderneming.

27.6 De premies, zelfs de forfaitaire, worden verhoogd met iedere belasting, taks en retributie die door om het even welke overheid onder enigerlei benaming vastgesteld wordt of moet worden.

Artikel 28

PROVISIONELE PREMIE

Wanneer de premie na vervallen termijn afgerekend wordt, is bij vooruitbetaling een provisionele premie betaalbaar op de vervaldagen die in de bijzondere voorwaarden worden vermeld en voor de eerste keer bij de inwerkingtreding van het contract.

Behoudens strijdige overeenkomst moet de provisionele premie binnen dertig dagen na de uitnodiging tot betaling worden betaald.

Deze premie is gelijk aan het in de bijzondere voorwaarden vastgestelde bedrag van de geschatte premie na verlopen termijn. Zij wordt berekend op basis van de bezoldigingen die de verzekeringsnemer het jaar voordien betaald heeft en van het omzetcijfer dat hij toen gerealiseerd heeft of, indien zijn onderneming pas is opgericht, volgens een in gemeen overleg gemaakte schatting.

De provisionele premie wordt aangepast in functie van de laatst uitgevoerde premieregularisatie.

De provisionele premie wordt aangerekend op de betaling van de gehele of van een deel van de definitieve premie of bijdrage.

Artikel 29

LOON- EN OMZETAANGIFTE

De bezoldigingen en het omzetcijfer worden aan de maatschappij aangegeven door de verzekeringsnemer of zijn lasthebber, bij voorkeur door middel van de loonstaat die hij haar ieder jaar of bij het verstrijken van een in de bijzondere voorwaarden bepaalde kortere termijn toestuurt.

De verzekeringsnemer of zijn lasthebber verplicht zich ertoe haar de loonstaat terug te sturen binnen twee maanden volgend op het einde van elke verzekeringsperiode.

Artikel 30

ONTSTENTENIS VAN AANGIFTE

Indien de lonen of het omzetcijfer niet worden aangegeven, kan na een termijn van aanmaning per aangetekende brief, ambtshalve een afrekening worden gemaakt van de premie die berekend wordt door de bezoldigingen en het omzetcijfer op basis waarvan de vorige premie werd berekend met 50 % te verhogen of, indien het de eerste afrekening betreft, door de bij het totstandkomen van het contract aangegeven bezoldigingen en omzet met 50 % te verhogen.

Die ambtshalve afrekening geschiedt onverminderd het recht van de maatschappij de aangifte te eisen of de betaling te bekomen op basis van de werkelijke lonen en omzet, ten einde de rekening van de verzekeringsnemer te regulariseren.

Komt de verzekeringsnemer deze verplichting niet na, dan kan de maatschappij een einde stellen aan het contract onder de voorwaarden van artikel 41.

Artikel 31

CONTROLE VAN DE AANGIFTE

De maatschappij behoudt zich het recht voor de verzekerde onderneming te bezoeken, de aangiften van de verzekeringsnemer of van zijn lasthebber te controleren en zelfs om zich in zijn plaats te stellen om de loon- en omzetaangifte op te maken.

Te dien einde verbindt de verzekeringsnemer zich ertoe alle aan fiscale of sociale controle onderworpen bescheiden en individuele rekeningen ter beschikking van de maatschappij of van haar afgevaardigde te stellen ; de maatschappij beschikt over deze mogelijkheid gedurende drie jaar na het einde van het contract.

Komt de verzekeringsnemer deze verplichting niet na, dan kan de maatschappij een einde stellen aan het contract.

De personen die belast zijn met die controle verbinden zich tot strikte geheimhouding.

Artikel 32

BETALINGSWIJZE VAN DE PREMIE

De premie is haalbaar. Het verzenden van het verzoek tot betaling aan de verzekeringsnemer heeft dezelfde waarde als het aan huis of op zijn maatschappelijke zetel aanbieden van de kwitantie.

De definitieve premie is betaalbaar binnen de dertig dagen na de uitnodiging tot betaling.

Wanneer de premie niet rechtstreeks aan de maatschappij wordt betaald, is de premie- of bijdragebetaling aan de verzekeringsproducent die houder is van de door de maatschappij opgestelde kwitantie, bevrijdend.

De geldigheidsdatum is hierbij ofwel de datum waarop de kwitantie wordt afgegeven, ofwel die waarop één van de financiële rekeningen van de maatschappij of van de gevolmachtigde producent gecrediteerd is.

Artikel 33

NIET-BETALING VAN DE PREMIE

a) Niet-betaling van de premie

De waarborg vangt pas aan na betaling van de eerste premie of bijdrage.

Niet-betaling van de premie of bijdrage op de vervaldag kan aanleiding geven tot schorsing van de dekking of tot opzegging van het contract, op voorwaarde dat de verzekeringsnemer in gebreke is gesteld.

b) Aanmaning tot betaling

De in punt a) bedoelde ingebrekestelling geschiedt bij een ter post aangetekende brief.

Daarbij wordt aangemaand de premie te betalen binnen de termijn die in de ingebrekestelling wordt bepaald. Deze termijn mag niet korter zijn dan vijftien dagen te rekenen vanaf de dag volgend op de afgifte van de aangetekende brief bij de post.

De ingebrekestelling herinnert aan de vervaldatum van de premie en aan de gevolgen van niet-betaling binnen de gestelde termijn.

c) Inwerkingtreding van de schorsing van de dekking of van de opzegging van het contract

De schorsing of de opzegging hebben slechts uitwerking na het verstrijken van een termijn die niet korter mag zijn dan vijftien dagen, te rekenen vanaf de dag volgend op de afgifte van de aangetekende brief bij de post.

Als de dekking geschorst is, wordt als gevolg van de betaling van de achterstallige premies of bijdragen door de verzekeringsnemer, in voorkomend geval vermeerderd met de intresten, een einde gemaakt aan die schorsing.

De maatschappij die haar waarborgverplichting heeft geschorst, kan het contract opzeggen indien zij zich het recht daartoe heeft voorbehouden in de ingebrekestelling ; in dat geval wordt de opzegging van kracht bij het verstrijken van een termijn die niet korter mag zijn dan 15 dagen te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing.

Heeft de maatschappij zich in de ingebrekestelling de mogelijkheid om het contract op te zeggen niet voorbehouden, dan kan de opzegging slechts plaatsvinden na een nieuwe aanmaning die conform de bepalingen van punt b) hierboven is gedaan.

d) Gevolgen van de schorsing ten aanzien van de nog te vervallen premies of bijdragen

De schorsing van de waarborg doet geen afbreuk aan het recht van de maatschappij om de later nog te vervallen premies of bijdragen te eisen, op voorwaarde dat de verzekeringsnemer in gebreke gesteld werd overeenkomstig punt b). In dat geval herinnert de ingebrekestelling aan de schorsing van de waarborg.

Het recht van de maatschappij is evenwel beperkt tot de premies of bijdragen voor twee opeenvolgende jaren.

- e) Bij laattijdige betaling van de definitieve of provisionele premie is vanaf de dag van de ingebrekestelling die in de eerste alinea wordt vermeld, de wettelijke intrest verschuldigd.
- f) Zolang de schorsing duurt, blijft de verzekeringsnemer ertoe gehouden de lonen en het omzetcijfer volgens de bepalingen van het contract aan te geven en verstuurt de maatschappij de afrekeningen van de premies of bijdragen.

Artikel 34

WIJZIGING VAN DE VERZEKERINGSVOORWAARDEN EN TARIEVEN

Wanneer de maatschappij haar verzekeringsvoorwaarden en haar tarief of louter haar tarief wijzigt, past zij het onderhavige contract aan op de eerstvolgende jaarlijkse vervaldag. Zij stelt de verzekeringsnemer ten minste 90 dagen vóór deze vervaldatum op de hoogte van deze aanpassing. De verzekeringsnemer kan het contract echter opzeggen binnen 30 dagen volgend op de kennisgeving van de aanpassing. Daardoor eindigt het contract op de eerstvolgende jaarlijkse vervaldag.

De opzeggingsmogelijkheid bepaald in de eerste alinea bestaat niet wanneer de wijziging van het tarief of van de verzekeringsvoorwaarden voortvloeit uit een door de bevoegde overheid opgelegde algemene aanpassingsoperatie die in haar toepassing voor alle maatschappijen gelijk is.

SCHADEGEVALLEN

De bepalingen die in de hiernavolgende artikels 35 tot 39 vermeld staan zijn niet van toepassing op de schadegevallen die onder de waarborg Rechtsbijstand vallen en waarvan de toepasbare bepalingen bij schadegeval in artikels 16 en 17 behandeld worden.

Artikel 35

MELDINGEN AAN DE MAATSCHAPPIJ

Alle feiten of toestanden die aan de basis kunnen liggen van schade waarvoor de aansprakelijkheid van de verzekerde al dan niet in het gedrang kan komen, moeten zodra mogelijk, en ten laatste 8 dagen nadat zij zich hebben voorgedaan, schriftelijk worden aangegeven bij de maatschappij of bij iedere andere persoon die daartoe wordt aangeduid in de bijzondere voorwaarden. Deze verplichting rust op al de verzekerden waarvan de aansprakelijkheid in het gedrang zou kunnen komen.

Indien een laattijdige aangifte nadeel berokkent aan de maatschappij, zal deze laatste haar tussenkomst verminderen ten belope van het nadeel dat zij heeft ondervonden, behalve indien de verzekerde aantoonbaar dat het schadegeval zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk was, werd aangegeven.

De aangifte moet in de mate van het mogelijke de oorzaken, omstandigheden en vermoedelijke gevolgen van het schadegeval vermelden, evenals de naam, voornamen en woonplaats van de getuigen en van de benadeelde personen.

Artikel 36

VERPLICHTINGEN VAN DE VERZEKERDE

- a) De verzekerde moet de maatschappij zonder verwijl alle nuttige inlichtingen verstrekken en antwoorden op alle vragen die hem worden gesteld om de omstandigheden en de omvang van het schadegeval te kunnen vaststellen.
- b) De verzekerde moet de maatschappij of om het even welke andere persoon die daartoe wordt aangeduid in de bijzondere voorwaarden alle oproepen, dagvaardingen en in het algemeen alle gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken bezorgen binnen de 48 uur na de afgifte of betekening ervan.
- c) De verzekerde moet aan de maatschappij de identiteit en de beschrijving van het omstreden product mededelen, de identiteit van de fabricant, van de invoerder en van de leverancier van bedoeld product ; de verzekerde verbindt zich bovendien, op straffe van verval van rechten, om gedurende 10 jaar te rekenen vanaf de dag van het in omloop brengen van het product, al de archieven bij te houden die toelaten de oorsprong van het product en de samenstellende bestanddelen te reconstrueren.
- d) De verzekerde moet alle redelijke maatregelen nemen om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen en te beperken.

- e) Elke erkenning van verantwoordelijkheid, elke schikking, schadebepaling, belofte tot schade-loosstelling, betaling die de verzekerde heeft gedaan zonder schriftelijke toestemming van de maatschappij, kan niet tegen haar worden ingeroepen. Het erkennen van feiten of het verstrekken van eerste geldelijke of medische hulp door de verzekerde kunnen voor de maatschappij geen grond opleveren om haar dekking te weigeren.

Indien de maatschappij nadeel ondervindt doordat de verzekerde één van bovengenoemde ver-
plichtingen niet nakomt, heeft zij het recht een vermindering van haar prestatie te eisen ten belope
van het nadeel dat zij ondervonden heeft.

Indien de verzekerde de bedoelde verplichtingen met bedrieglijk opzet niet is nagekomen, kan de
maatschappij haar dekking afwijzen.

Artikel 37

LEIDING VAN HET GESCHIL

- a) Vanaf het ogenblik dat de maatschappij tot het verlenen van waarborg is gehouden en voor zover
deze wordt ingeroepen, is zij verplicht het voor verzekerde op te nemen binnen de grenzen van de
waarborg.

Ten aanzien van de burgerrechtelijke belangen en in zover de belangen van de maatschappij en
van de verzekerde samenvallen, heeft de maatschappij het recht om, in de plaats van de verzekerde,
de vordering van de benadeelde te betwisten. Zij kan deze laatste vergoeden indien daartoe grond
bestaat.

De tussenkomsten van de maatschappij houden geen enkele erkenning in van aansprakelijkheid
vanwege de verzekerde en zij mogen hem geen nadeel berokkenen.

- b) Wanneer de verzekerde bij verzuim niet verschijnt of zich niet onderwerpt aan een door de rechtbank
bevolen onderzoeksverrichting, moet hij de schade die de maatschappij zou hebben geleden
vergoeden.

Artikel 38

VERPLICHTINGEN VAN DE MAATSCHAPPIJ

- a) Tot beloop van het verzekerd bedrag betaalt de maatschappij de in hoofdsom verschuldigde
schadevergoeding.
- b) De maatschappij betaalt de intrest op de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding.

De maatschappij betaalt de kosten betreffende burgerlijke rechtsvorderingen evenals de honoraria
en kosten van de advocaten en experts, doch enkel in de mate dat deze kosten door haar zelf of
met haar toestemming werden gemaakt of, ingeval van een belangenconflict dat niet aan de
verzekerde te wijten is, voor zover deze kosten niet onredelijk werden gemaakt.

De hierboven vermelde intresten en kosten worden integraal door de maatschappij gedragen, voor
zover het geheel van de schadeloosstelling en van de intresten en kosten per verzekeringsnemer
en per schadegeval het verzekerd totaalbedrag niet overschrijdt.

Boven het verzekerd totaalbedrag zijn de intresten en kosten beperkt tot :

1. 495.787,05 EUR wanneer het verzekerd totaalbedrag lager is dan of gelijk is aan 2.478.935,25
EUR ;
2. 495.787,05 EUR plus 20 % van het verzekerd totaalbedrag wanneer dit tussen 2.478.935,25
EUR en 12.394.676,24 EUR ligt ;
3. 2.478.935,25 EUR plus 10 % van het deel van het verzekerd totaalbedrag boven 12.394.676,24
EUR, met een maximumbedrag van 9.915.740,99 EUR intresten en kosten.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer
dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

- c) De maatschappij neemt de reddingskosten ten laste, voor zover het geheel van de schadeloosstelling
en van de reddingskosten per verzekeringsnemer en per schadegeval het verzekerd maximumbedrag

niet overschrijdt.

Boven het verzekerd totaalbedrag zijn de reddingskosten beperkt tot :

1. 495.787,05 EUR wanneer het verzekerd totaalbedrag lager is dan of gelijk is aan 2.478.935,25 EUR ;
2. 495.787,05 EUR plus 20 % van het verzekerd totaalbedrag wanneer dit tussen 2.478.935,25 EUR en 12.394.676,24 EUR ligt ;
3. 2.478.935,25 EUR plus 10 % van het deel van het verzekerd totaalbedrag boven 12.394.676,24 EUR, met een maximumbedrag van 9.915.740,99 EUR reddingskosten.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

De dekking wordt verleend rekening houdend met zowel de definitie als het bedrag van elke betrokken waarborg.

Zijn enkel gedekt :

1. de kosten die voortvloeien uit de maatregelen die de maatschappij heeft gevraagd om de gevolgen van gedekte schadegevallen te voorkomen of te beperken ;
2. de kosten die voortvloeien uit de redelijke maatregelen die de verzekerde spontaan als een goede huisvader en conform de regels van de zaakwaarneming heeft genomen, hetzij om een gedekt schadegeval te voorkomen, hetzij om de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken, op voorwaarde :
  - dat deze maatregelen dringend zijn, d.w.z. dat de verzekerde verplicht is ze onmiddellijk te nemen, zonder dat hij de mogelijkheid heeft de maatschappij te verwittigen en haar voorafgaand akkoord te bekomen, op gevaar af de belangen van de maatschappij te schaden ;
  - dat, indien het maatregelen betreft om een gedekt schadegeval te voorkomen, er nakend gevaar dreigt, d.w.z. dat indien deze maatregelen niet genomen zouden worden, er op zeer korte termijn zeker een gedekt schadegeval zou uit voortvloeien.

De verzekerde verbindt zich ertoe de maatschappij onmiddellijk in te lichten over elke getroffen reddingsmaatregel.

Voor zover als nodig wordt gepreciseerd dat de volgende kosten ten laste van de verzekerde blijven :

- de kosten die voortvloeien uit maatregelen om een gedekt schadegeval te voorkomen, terwijl er geen nakend gevaar dreigt of nadat het nakend gevaar geweken is ;
- de kosten die voortvloeien uit de vertraging van de verzekerde, uit zijn verzuim om preventie-maatregelen te nemen die hij eerder had moeten nemen.

Artikel 39

SUBROGATIE VAN DE MAATSCHAPPIJ

De maatschappij die de vergoeding heeft betaald, wordt ten belope van het bedrag hiervan in de rechten en rechtsvorderingen van de verzekerde of de begunstigde gesteld tegen de aansprakelijke derden.

Indien de indeplaatsstelling door toedoen van de verzekerde of de begunstigde geen gevolg kan hebben ten voordele van de maatschappij, kan deze van hem de terugbetaling vorderen van de betaalde schadevergoeding in de mate van het geleden nadeel.

De indeplaatsstelling mag geen nadeel berokkenen aan de verzekerde of de begunstigde die slechts gedeeltelijk vergoed zou zijn. In dat geval kan hij, bij voorrang op de maatschappij, zijn rechten uitoefenen voor wat hem nog verschuldigd is.

De maatschappij heeft geen verhaal op de bloedverwanten in de rechte opgaande of nederdalende

lijn, de huwelijkspartner en de aanverwanten in de rechte lijn van de verzekerde, noch op de bij hem inwonende personen, zijn gasten en zijn huispersoneel, behoudens kwaad opzet.

De maatschappij kan evenwel verhaal uitoefenen op de in het vorige lid genoemde personen, voor zover hun aansprakelijkheid daadwerkelijk door een verzekeringsovereenkomst is gedekt.

DUUR - BEEINDIGING - OPZEGGING - KENNISGEVING

Artikel 40

DUUR VAN HET CONTRACT

Het contract wordt gesloten voor de duur van één jaar. Het wordt stilzwijgend van jaar tot jaar verlengd, tenzij het door één van de partijen ten minste drie maanden vóór het verstrijken van de lopende periode wordt opgezegd.

Het is mogelijk om een contract van langer dan één jaar te sluiten.

Artikel 41

BEEINDIGING - OPZEGGING

41.1 Het contract eindigt van rechtswege :

- a) op de datum van de definitieve stopzetting van de activiteiten van de onderneming ;
- b) op de datum vanaf dewelke de maatschappij niet meer gemachtigd is overeenkomstig de wet.

41.2 De maatschappij kan het contract opzeggen :

- a) tegen het einde van elke verzekeringsperiode overeenkomstig artikel 40 ;
- b) in geval van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens in de risicobeschrijving, zowel bij het sluiten als in de loop van het contract ;
- c) in geval van onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens in de risicobeschrijving bij het sluiten van het contract, onder de voorwaarden bepaald in artikel 21 en, in geval van risicoverzwaren, onder de voorwaarden bepaald in artikel 22 ;
- d) in al de gevallen van verandering van verzekeringsnemer die bedoeld worden in artikel 25 van de algemene voorwaarden ;
- e) bij niet-betaling door de verzekeringsnemer van de premies, bijpremies of bijkomende kosten volgens artikel 33 van de algemene voorwaarden, of bij gebrek aan loonaangiften binnen de in het verzekeringscontract vastgestelde termijn volgens artikel 30 van de algemene voorwaarden ;
- f) na elke schadeaangifte, maar ten laatste één maand na de betaling of weigering tot betaling van de vergoeding ;
- g) bij uitvaardiging van nieuwe wettelijke bepalingen die een weerslag hebben op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden of op de verzekering van deze aansprakelijkheid ;
- h) bij niet naleving van de artikels 24 en 31 tot regeling voor de maatschappij van een recht om het verzekerd risico en de aangiften voor de premieberekening te controleren ;
- i) indien de verzekeringsnemer weigert de door de maatschappij noodzakelijk geachte preventie-maatregelen te treffen.

41.3 De verzekeringsnemer kan het contract opzeggen :

- a) tegen het einde van elke verzekeringsperiode overeenkomstig artikel 40 ;
- b) na elke schadeaangifte, maar ten laatste een maand nadat de maatschappij hem in kennis heeft gesteld van de betaling of weigering tot betaling van de vergoeding ;

- c) in geval van risicovermindering, onder de voorwaarden bepaald in artikel 22 ;
- d) wanneer er tussen de onderschrijvingsdatum en de aanvangsdatum van het contract meer dan een jaar verloopt. Deze opzegging moet ten laatste drie maanden vóór de aanvangsdatum van het contract worden betekend ;
- e) indien zowel de verzekeringsvoorwaarden als het tarief of alleen het tarief worden gewijzigd, overeenkomstig artikel 34 van de algemene voorwaarden ;
- f) in de gevallen van verandering van verzekeringsnemer die in artikels 25.2 en 25.3 van de algemene voorwaarden worden bedoeld.

Artikel 42

OPZEGGINGSWIJZE

De opzegging geschiedt bij gerechtsdeurwaardersexploot, per aangetekend schrijven of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Behalve in de gevallen bedoeld in de artikels 33, 34 en 40 heeft de opzegging slechts uitwerking na het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de datum van het ontvangstbewijs of, indien een aangetekende brief wordt verstuurd, te rekenen vanaf de dag na de afgifte ervan bij de post.

De opzegging van het contract door de maatschappij na schadeaangifte wordt van kracht bij de kennisgeving ervan wanneer de verzekeringsnemer of de verzekerde één van de verplichtingen die ontstaan zijn naar aanleiding van het schadegeval, niet is nagekomen met de bedoeling de maatschappij op te lichten.

Het premiegedeelte dat overeenstemt met de periode na de aanvangsdatum van de opzegging wordt door de maatschappij terugbetaald.

Artikel 43

MEDEDELINGEN EN KENNISGEVINGEN

Om geldig te zijn, moeten de mededelingen en kennisgevingen die voor de maatschappij bestemd zijn aan haar zetel in België, aan het in het contract vermelde adres of aan het later door de maatschappij meegedeelde adres gericht worden.

De mededelingen en kennisgevingen van de maatschappij aan de verzekeringsnemer worden geldig verzonden aan het adres dat in het contract vermeld staat of aan het adres dat de verzekeringsnemer naderhand zou hebben meegedeeld.

Elke klacht over de overeenkomst kan worden gericht : aan de Ombudsman van de Verzekeringen, de Meeûsquare, 35 te 1000 Brussel, of aan de Controledienst der Verzekeringen, Kortenberglaan, 61 te 1000 Brussel, onverminderd de mogelijkheid een gerechtelijke procedure aan te spannen.

Waarschuwing

*Iedere oplichting of poging tot oplichting die tegen de verzekeringsonderneming gericht is, brengt niet alleen de opzegging van de verzekeringsovereenkomst mee, maar wordt ook strafrechtelijk vervolgd op grond van artikel 496 van het Strafwetboek. De betrokkene zal bovendien opgenomen worden in het bestand van het economisch samenwerkingsverband **Datassur**. Krachtens de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zal hij daarover ingelicht worden en heeft hij in voorkomend geval het recht om de hem betreffende gegevens te laten corrigeren.*